

uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 20.081470
inlichtingen bij
doorkiesnummer

Bestuurlijk Domein
Communicatie & Participatie

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft	Aanvullingen in Notitie participatiebeleid 'Samen werken aan een mooi Rijswijk'	datum	1 oktober 2020
		bijlage(n)	

Inleiding

Op 22 september 2020 is de Notitie participatiebeleid 'Samen werken aan een mooi Rijswijk' behandeld in het Forum Samenleving. In het Forum is een aantal opmerkingen gemaakt die we zouden willen overnemen in de definitief vast te stellen notitie Participatiebeleid. Onze suggesties naar aanleiding van deze opmerkingen zijn in geel aangegeven op de hierna volgende pagina's. Het gaat om drie opmerkingen.

Opmerking 1

"Het stuk beschrijft niet hoe je komt tot de keuze voor het participatieniveau." Dat klopt. Het is maatwerk. Niettemin geven we graag een mix van overwegingen die daarbij een rol spelen, zonder uitputtend te willen zijn. We leggen de nadruk op de verantwoording van de keuze voor het participatieniveau per project/initiatief en de afstemming en de communicatie daarvan vóór de start.

Opmerking 2

"De motie Jeugdparticipatie van 7 juli 2020 is niet in het beleid verwerkt."

Dat klopt. Het beleid lag er toen al. In hoofdstuk 7.3 gaven we aan alert te moeten zijn op deelname van bepaalde groepen, waaronder jongeren. We hebben niettemin een aanvulling gedaan en toegelicht dat het betrekken van mensen - *op ieder participatieniveau* - uitnodigend moet zijn. Dat vraagt bezinning op de instrumenten die we inzetten, die moeten passen bij de deelnemers aan het proces.

Opmerking 3

Er waren opmerkingen over de veiligheid van online peilingen en het gebruik van facebook, waarvoor we een kleine toevoeging voorstellen.

Voorstel 1 aanvulling hoofdstuk 6.6, pagina 15

6.6 Bepalen en verantwoorden participatieniveau

Om de invloed per rol goed te kunnen bepalen, is het belangrijk eerst een [stakeholderanalyse](#) te doen. Het gaat er dan om te kijken welke kwesties en belangen er spelen rondom het project/programma of dossier, en bij wie. Dat betekent - waar mogelijk - in een vroeg stadium met de stakeholders in gesprek gaan. De kunst is in de opgave zoveel mogelijk [belangen](#) met elkaar te [verbinden](#). Dit betekent ook dat de scope van een opgave en het participatieniveau pas goed kunnen worden bepaald als de belangen in kaart zijn gebracht.

Het bepalen van het participatieniveau is [maatwerk](#), waarbij een mix van overwegingen een rol speelt, zoals:

- Hoeveel invloed heeft het project/initiatief op de omgeving?
- Welke belangen spelen een rol en bij wie? Door in een vroeg stadium de verschillende belangen te kennen, kan geprobeerd worden tijdens de planvorming daarmee rekening te houden. Bij (tegenstrijdige) belangen, is dat niet altijd haalbaar. Dan is het bestuur als beslisser noodzakelijk; het bestuur ziet toe op het algemeen belang.
- Hoeveel ruimte is er inhoudelijk op welk thema? Zijn er bijvoorbeeld juridische of beleidsmatige kaders of zijn er andere beperkingen (zoals fysieke ruimte).
- De beschikbare tijd kan een rol spelen. Soms vraagt een situatie om snelheid van handelen en is er weinig ruimte voor een hoog participatieniveau, waarbij een uitgebreid proces nodig kan zijn.
- Aan participatie zijn ook kosten verbonden; als de financiën niet toereikend zijn, moet het proces eenvoudiger.
- Niet iedereen heeft behoefte aan een zo hoog mogelijk niveau van participatie. Dat vraagt ook tijdsinvestering. Door vroegtijdig in gesprek te gaan met de deelnemers, is dit af te tasten.
- In principe proberen we een zo hoog mogelijk niveau van participatie in te zetten en met elkaar samen te werken.

Het is belangrijk de keuze voor een participatieniveau [vooraf](#) te [communiceren](#), te [verantwoorden](#) naar de deelnemers en er naderhand met elkaar op te [evalueren](#) (zie spelregels hoofdstuk 10).

Voorstel 2 aanvulling hoofdstuk 7.3, pagina 17

7.3 Iedereen die wil, kan meedoen

Het is een uitdaging ervoor te zorgen dat iedereen die dat wil mee kan doen. We zien vaak dezelfde mensen bij de participatietrajecten die we organiseren (burgerparticipatie). We missen vaak deelname van bepaalde groepen, zoals laaggeletterden, nieuwe Nederlanders of jongeren. Het is belangrijk dat we ook hun belangen in kaart brengen.

Op welke **thema's** willen mensen betrokken worden? Vaak gaat het om onderwerpen die **dicht bij hun belevingswereld** liggen. Het kan goed werken **aan te sluiten bij bestaande activiteiten** in plaats van iets nieuws te organiseren. Waar kunnen we met hen meedoen of gezamenlijk iets organiseren? **Informeel bijeenkomsten** (bijvoorbeeld in spelvorm of met ruimte voor ontmoeting en gezelligheid) hebben vaak een sneeuwbaaleffect, omdat mensen weer anderen meenemen. Een **bekende locatie** in de wijk of buurt vergroot de toegankelijkheid, in het bijzonder als deze ook een ontmoetingsfunctie heeft. Ook de keuze voor de dag en het tijdstip is van invloed. Naast fysieke ontmoetingen geven **online** mogelijkheden nieuwe kansen. ¹ **Participeren (op ieder niveau) moet uitnodigend zijn.**

Niet alle deelnemers hebben dezelfde **informatiepositie**. Soms is het nodig eerst tijd te besteden aan het geven van **basisinformatie**, nodig om zinvol te kunnen participeren. Alle deelnemers zijn **gelijkwaardig**. Mensen die een bijeenkomst bijwonen, willen ook graag **gehoord worden**. De facilitator van de bijeenkomst heeft de verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat ieders stem gehoord wordt.

Een **persoonlijke benadering** is essentieel.² Via sleutelfiguren uit de groep zelf (**bij jongeren bijvoorbeeld de kinderrechten- en jongerenambassadeurs**) of via professionals die de groep goed kennen, gaat dit vaak heel goed, of zelfs beter. De gebiedsregisseurs kunnen hierover adviseren. **Het betrekken van jongeren is een apart onderwerp dat is opgenomen in het werkplan.**

¹<https://gemeenten.movisie.nl/doel/clientenparticipatie-vernieuwen/beleid/moeilijk-bereikbare-groepen>

²Kaal, M., Plantinga, S., Berg, J. ter (26 april 2019). *Relatie burger overheid 2030. Onderzoek in opdracht van De Nationale Ombudsman*

Voorstel 3 aanvulling hoofdstuk 7.8, pagina 19

7.8 Online participatie

De Coronacrisis heeft online participatie een boost gegeven: we kunnen niet meer zonder. Met online participatie kunnen we ook ons bereik vergroten. Het kan bovendien kosten besparen.

We zetten regelmatig [online enquêtes](#) in (hondenbeleid, vuurwerkvrije zones, evaluatie project Generaal Spoorlaan, luchtkwaliteit). We doen dit via SurveyMonkey. We verspreiden deze enquêtes online en via sociale media kanalen, al dan niet met betaalde advertenties. Het is een eenvoudige, efficiënte en goedkope manier om in korte tijd een relatief groot en divers publiek te bereiken. Specifieke vragen (geslacht, leeftijd, politieke betrokkenheid, buurt waar men woont) helpen een gewogen beeld te krijgen van wat mensen vinden of willen. Het zijn [flitspeilingen](#) die we vaker kunnen inzetten. Uitkomsten analyseren we in principe zelf, maar soms is extra expertise nodig. Flitspeilingen zijn alleen geschikt voor simpele informatie waar weinig specifieke kennis van het onderwerp voor nodig is. **Aandachtspunt is onder meer de veiligheid en betrouwbaarheid.**

Doorlopend meedenken, co-creatie of meebeslissen op een thema, project of locatie (gebied, buurt of wijk) kan via een [online platform of community](#). Voor de ontwikkeling van de Stadsvisie deden we dit via het platform METT. Het vraagt nader onderzoek of we weer willen werken met een online platform of community.

Het is niet noodzakelijk een duur (kostbaar) online platform te creëren zoals METT. Het kan **soms** ook via Facebook. Facebook vraagt wel bijna 24/7 uur actieve aandacht (community management). We moeten dus goed overwegen of we dit in bepaalde situaties willen en kunnen inzetten.

Via het digitaal platform van de VPNG worden digitale tools verzameld voor verschillende vormen van digitale participatie (verdere uitwerking in werkplan / opname in Participatiewijzer).

Voor online participatie geldt dat dit in de meeste gevallen dient als [toevoeging](#) aan traditionele vormen **en dat een mix van kanalen nodig is.**³

³Gijzel, W. (2019). *Online participatie: van flitspeiling tot community management (notitie)*